

Verksamhetsberättelse för år 2023

101 år sedan klubben bildades

1. Historik

I och med detta verksamhetsår 2023, så har föreningen funnits som aktiv förening i 101 år!

2. Aktiviteter

Styrelsen har under året arrangerat 8 st klubbmöten med föredrag och 3 st utflykter. Vidare har styrelsen haft 11 st protokollförda sammanträden under verksamhetsåret.

3. VBIK:s hemsida - www.vbik.se

Är en utmärkt informationsskälla med såväl aktuellt som historiskt innehåll.

4. Stipendier

Från och med 2018 är Hitachi Energy sponsor till VBIK för att möjliggöra utdelning av fler stipendier till duktiga skolorndomar. Inga ansökningar har mottagits.

5. Antal medlemmar

Antal medlemmar 2023-12-31: 215 st.

6. Medlemsavgiften

Medlemsavgiften har varit 100 kr under verksamhetsåret. Skatteverket har förklarat VBIK varande en ideell förening och därmed beviljat klubben deklarationsfrihet i 5 år åt gången.

7. Programverksamheten under 2023

Pandemin (Covid-19) är förmodligen orsaken till lågt antal åhörare i början av året.

25 jan **Besök hos LogMax i Grangärde.**

Log Max designar och tillverkar moderna och högteknologiska skördaraggregat till skogsmaskiner. Företaget är världsledande i sin bransch och 70 % av tillverkningen exporteras. Det kan noteras att underleverantörerna återfinns på närliggande orter bl. a. Borlänge, Morgårdshammar och Söderbärke.

Lars Hjort och Johan Ericson berättade om företaget och om produkterna. Besöket avslutades med en rundvandring i verkstaden.

18 åhörare.

1 feb **Non-destructive characterizing of materials**

Ahmet Bahadir Yildiz, CEO hos Scatterin AB, berättade om hur man med hjälp av röntgen- och neutronstrålar kan tränga djupt in i material på molekylbasis. Metoden möjliggör att studera dynamiska förlopp i material. Hitachi Energy har med inspiration från föredraget sedan utvärderat en dynamisk Realtids röntgenanalys av en vaccumbrytare. Vilket visade sig ge mycket intressanta resultat. använt metoden för att bl. a. detektera resonanser i material i effektbrytare.

19 åhörare.

20 mar HVDC transformerar energiomställningen i rekordtakt

Magnus Callavik, Global Head of Engineering och Deputy Head of HVDC hos Hitachi Energy gav oss en inblick i den historisk största efterfrågan av kraftöverföringssystem. Han exemplifierad bl. a. annat med en order TenneT om 147 miljarder kronor för system för överföring av kraft från vindkraft i Nordsjön till behoven i Tyskland och Nederländerna. Orderboken är fylld i åtminstone 6 år. Det får till följd att flera tusen medarbetare behöver anställas de närmaste åren.

27 åhörare

19 apr Framtidens dynamiska eldistributionsnät

Lars Hjort, med Bertil Moritz grundare av HM Power AB, visade utvecklingen av utrustningar och system för eldistribution från 1970-talet till idag och framåt. Allt mer i samhället är helt beroende av kontinuerlig elförsörjning. Andelen intermittent väderberoende lokal elproduktion ökar och då måste dynamiska system till i s. k. självläkande elnät. Det egenutvecklade RMU-ställverket Smart Ring klarar detta och ca 29 000 fack har sålts av vilka ca 23 000 är i drift i Kina.

23 åhörare

6 maj Nya Lapphyttan, Norberg - Inblick i dåtidens järnframställning.

Gert Magnusson, Björn Björck och Eva Hjärthner-Holdar guidade oss genom upptäckt av lämningar efter masugnsdrift på 1100-talet, restaureringar samt hur det gick till på tidig medeltid. Järnmalm och forsar fanns överallt i Bergslagen, men träkol var den trånga resursen. Olika typer av smide presenterades. Vi fick under besöket bevittna hur man framställde smidbart järn i en s. k. blästa, den gängse metoden på 600-talet.

13 åhörare

31 maj Syndafloden och folkvandringar

Erich Spicar, Hedersmedlem i VBIK, är mångårig forskare inom halvledare och isolermaterial hos ASEA/ABB och utbildad geolog med forskning inom Siljansringen författare till flera böcker inom historisk geologi. Erich berättade bl.a om den händelse när Medelhavets vatten bröt igenom till Svarta Havet och som gav upphov till folkvandringar samt mystiken kring Goternas ursprung och spridning.

31 åhörare

31 aug Hitachi Energy ventilfabrik i Smedjebacken

Marcus Karlsson och Alexander Borg, verkstadschefer i Smedjebacken och Ludvika, berättade om verksamheten i det ombyggda boktryckeriet. Man är inne i en aldrig tidigare skådad tid av expansion i ljuset av stor efterfrågan av projekt för HVDC och SVC/Statcom och därför håller arbetsstyrkan i denna fabrik att öka från 65 medarbetare och ny verkstadsareal skapas.

30 åhörare

- 20 sep NESS (New Electrified Supercharging System) sparar upp till 20 % i bränsleförbrukning**
Isak Lövgen, VD för KASI Technologies AB, i Smedjebacken berättade om resan fram till dagens turboaggregat såsom retrofit för fossilbränslefordon. Kunderna är främst de med stora fordonsparker såsom taxi, budfirmor och hemtjänst där aggregatet snabbt monteras i deras fordon. EU har funnit verksamheten värd att stötta med 80 miljoner kronor. I uppbyggnadsskedet har man 10 anställda och elmaskinsdelen tillverkas hos Dala Elektrolindningar och man siktar på att även göra gjutning turbiner i Smedjebacken för främst korta ledtider i tillverkningen.
 32 åhörare
- 25 okt Historisk mångfald på Internet**
Kerstin Linden, styrelseledamot i VBIK och till vardags mångårigt kompetent ingenjör på Hitachi Energy, visade upp delar av den fantastiska historiska mångfald som finns på Internet och bara en knapptryckning bort. Vi fick även vägledning hur bl. a. böcker, bilder, kartor och filmer laddas ner till egen dator. I dokumentationsmaterialet visas mer information att finnas, bl.a. hur man använder avancerad sökning.
 34 åhörare
- 8 nov Small Modular Reactors**
Ane Håkansson, professor vid Uppsala Universitet, beskrev varför kärnkraft är en tekniskt sett attraktiv teknik och redovisade hur ANItA, nationellt kunskapscentrum. ANItA är en samverkan mellan stat, akademi och industri vars fokus är på små modulära lättvattenreaktorer och jobbar med Sveriges framtida energiförsörjning
 42 deltagare
- 22 nov Northvolt battericampus i Västerås**
 Natalie Bruno, Communication Manager hos Northvolt, berättade om utvecklingslaboratoriet i Västerås där man med ca 1 100 medarbetare utvecklar framtidens batteriteknologi. Hon visade också på de miljö- och klimatmässiga aspekter som de har för sin verksamhet och då inte minst återvinning. Dessutom beskrev hon olika batterityper för olika applikationer och var man har tillverkning, där fabriken i Skellefteå är central.
 33 åhörare

8. VBIK Teknikpris

Styrelsen har utdelat teknikpriset för första gången. Det tilldelades postumt **Lars-Erik Juhlin**, under många år teknisk specialist hos ASEA/ABB/Hitachi Energy. Bland motiveringarna återfinns: "Han har utarbetat principer för byggande av kraftöverföringar, vilket lett till utomordentligt goda prestanda och hög tillgänglighet för de överföringar som byggts enligt dessa principer."

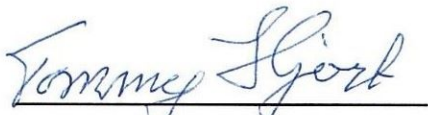
9. Arbetsmarknadsinformation till grundskolan årskurs 9

VBIK har genom Mie-Lotte Bohl, Gunnar Flisberg och Tommy Hjort har besökt Kyrkskolan i Söderbärke, Kyrkskolan i Ludvika och Bergaskolan i Smedjebacken vid årskurs 9 arbetsmarknadsinformation inför val av gymnasieprogram. Presentationerna visade behovet av ingenjörer inom olika områden för att klara klimatet, rikets säkerhet och infrastruktur och vilka som är arbetsgivarna. Vidare beskrevs vägen till ingenjörsexamen av olika slag. Dessutom gavs exempel på hur tillfredsställande och många gånger roligt det är att verka såsom ingenjör.

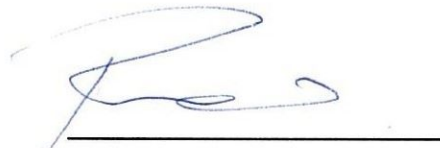
10. Styrelse och Funktionärer för VBIK under verksamhetsåret 2023

Ordförande	Tommy Hjort	Cervus Power	
Sekreterare	Per Krainer	Hitachi Energy	Program
Skattmästare	Gunnar Flisberg	Senior specialist	Program, medlemslista
Webmaster	Lennart Carlsson	Senior	VBIK hemsida
Ledamot	Harvey Hammarsten	Hitachi Energy	Klubbmästare
Ledamot	Per Sundqvist	Hitachi Energy	Stipendier, utskick
Ledamot	Kerstin Linden	Hitachi Energy	Program
Revisor	Tommy Borg	Hitachi Energy	
Revisor	Carl Ejnar Sölver	Senior	
Revisor, suppleant	Leif Sköld	Senior	
Valnämnd, ordf.	Tommy Holmgren	Hitachi Energy	

Ludvika 17 januari 2024

Tommy Hjort
Ordförande

Per Krainer
Sekreterare